

EMIL PLEWA

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

ORCID: 0000-0001-5303-4843

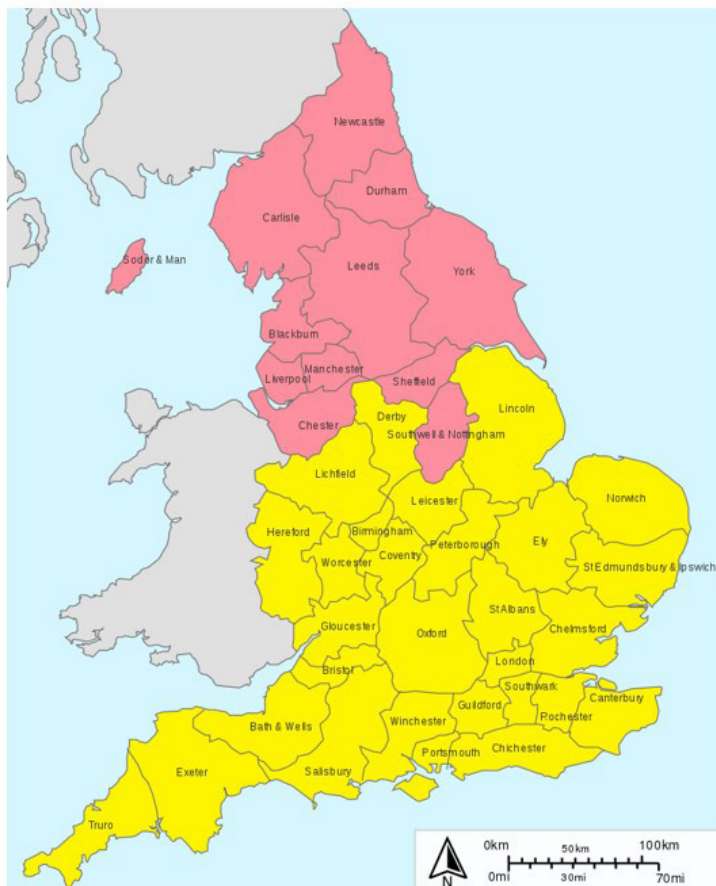
DIECEZJE KOŚCIOŁÓW ANGLIKAŃSKICH ORAZ KOŚCIOŁA KATOLICKIEGO NA WYSPACH BRYTYJSKICH

Abstrakt: Niniejszy rozdział przedstawia podział administracyjny kościołów wspólnoty anglikańskiej na Wyspach Brytyjskich, tj. Kościoła Anglii, Kościoła Walii, Szkockiego Kościoła Episkopalnego oraz Kościoła Irlandii. Ponadto tekst ukazuje podział administracyjny Kościoła Rzymskokatolickiego na Wyspach Brytyjskich.

Słowa kluczowe: Wielka Brytania, anglikanizm, Kościół Anglii, Kościół Walii, Szkocki Kościół Episkopalny, Kościół Irlandii, katolicyzm, Kościół Katolicki, podział administracyjny, prowincje kościelne, diecezje.

I. KOŚCIOŁY WSPÓLNOTY ANGLIKAŃSKIEJ

1. KOŚCIOŁ ANGLII

Mapa 1. Diecezje Kościoła Anglii w Wielkiej Brytanii¹.

■ Province of Canterbury ■ Province of York

1.1. Prowincja Canterbury

- **Diecezja Canterbury**²
- Diecezja Bath and Wells
- Diecezja Birmingham

¹ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dioceses_of_Church_of_England.svg [dostęp: 23.08.2023].

² Arcybiskup, Prymas całej Anglii.

- Diecezja Bristol
- Diecezja Chelmsford
- Diecezja Chichester
- Diecezja Coventry
- Diecezja Derby
- Diecezja Ely
- Diecezja Exeter
- Diecezja Gibraltaru w Europie
- Diecezja Gloucester
- Diecezja Guildford
- Diecezja Hereford
- Diecezja Leicester
- Diecezja Lichfield
- Diecezja Lincoln
- Diecezja Londynu
- Diecezja Norwich
- Diecezja Oxfordu
- Diecezja Peterborough
- Diecezja Portsmouth
- Diecezja Rochester
- Diecezja Saint Albans
- Diecezja Saint Edmundsbury i Ipswich
- Diecezja Salisbury
- Diecezja Southwark
- Diecezja Truro
- Diecezja Winchester³
- Diecezja Worcester

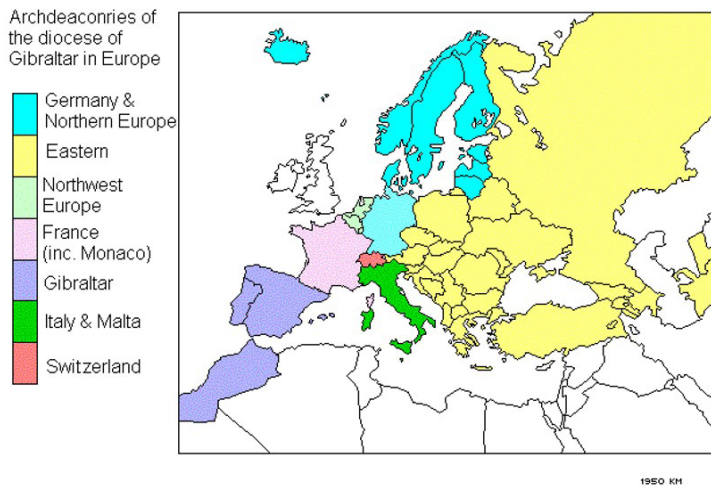
1.2. Prowincja Yorku

- **Diecezja Yorku⁴**
- Diecezja Blackburn
- Diecezja Carlisle
- Diecezja Chester
- Diecezja Durham
- Diecezja Leeds

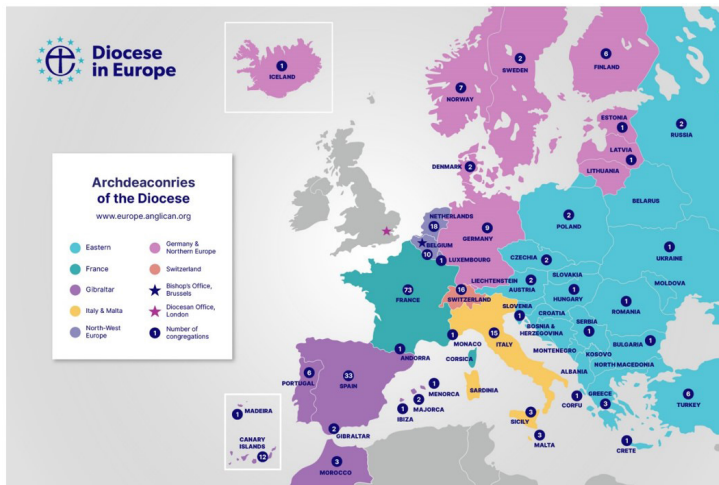
³ Obejmuje także Wyspy Normandzkie.

⁴ Arcybiskup, Prymas Anglii.

- Diecezja Liverpoolu
- Diecezja Manchester
- Diecezja Newcastle
- Diecezja Sheffield
- Diecezja Sodor i Man
- Diecezja Southwell i Nottingham

Mapa 2. Diecezja Gibraltaru w Europie z podziałem na archidiakonaty⁵.

Mapa 3. Diecezja Gibraltaru w Europie z podziałem na archidiakonaty⁶.

⁵ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anglican_Diocese_in_Europe_map.svg [dostęp: 23.08.2023].

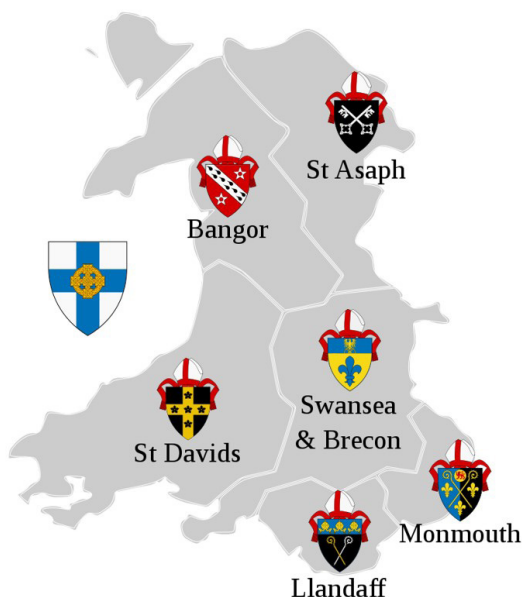
⁶ Źródło: <https://www.europe.anglican.org/sites/default/files/2023-10/019%20Diocese%20Map%20Landscape%20RGB.jpg> [dostęp: 23.08.2023].

1.3. *Extra-provincial Anglican churches*⁷:

- Hiszpański Reformowany Kościół Episkopalny (ang. *The Spanish Reformed Episcopal Church*).
- Kościół Anglikański Bermudów (ang. *The Anglican Church of Bermuda*),
- Kościół Cejlonu (ang. *The Church of Ceylon*),
- Luzytański Katolicki Apostolski Kościół Ewangelicki (ang. *The Lusitanian Catholic Apostolic Evangelical Church*),
- Parafia na Falklandach (ang. *The Parish of the Falkland Islands*),

2. KOŚCIOŁ WALII

- **Diecezja Bangor**
- Diecezja Llandaff
- Diecezja Monmouth
- Diecezja Saint David's
- Diecezja Saint Asaph
- Diecezja Swansea i Brecon

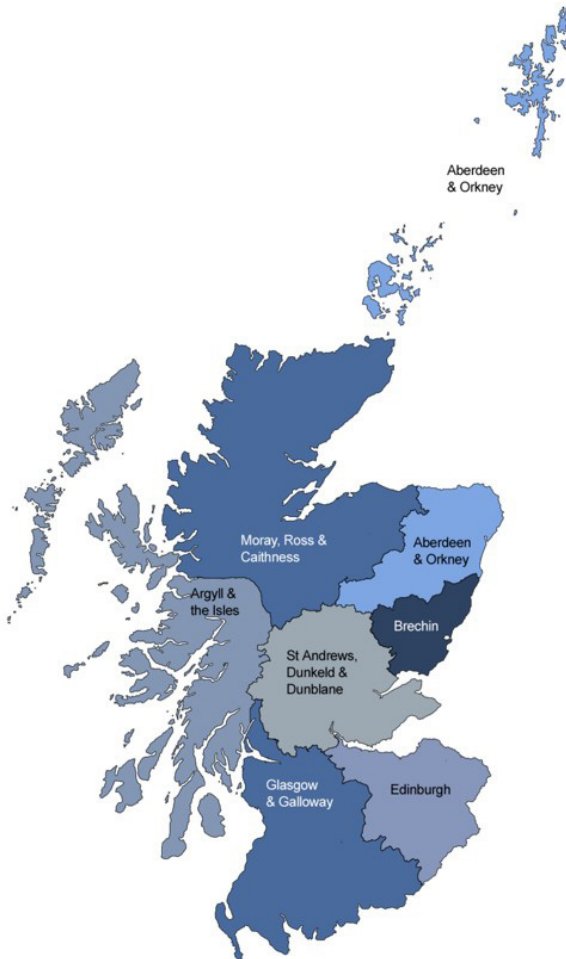
Mapa 4. Diecezje Kościoła Walii⁸.

⁷ Podległe arcybiskupowi Canterbury.

⁸ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_Church-in-Wales.svg [dostęp: 23.08.2023].

3. SZKOCKI KOŚCIÓŁ EPISKOPALNY

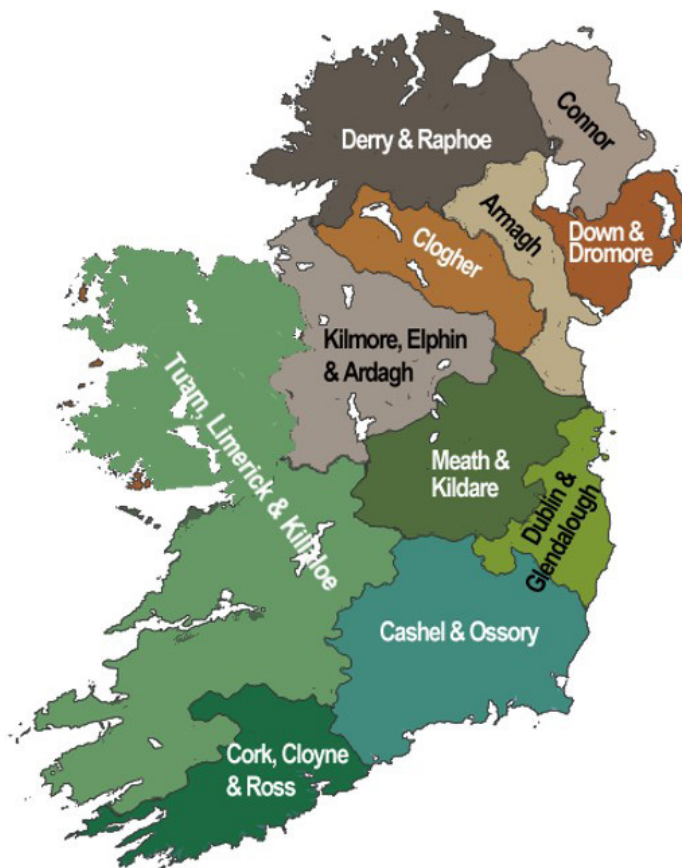
- Diecezja Aberdeen i Orkney
- Diecezja Argyll i the Isles
- Diecezja Brechin
- Diecezja Edynburga
- Diecezja Glasgow i Galloway
- Diecezja Moray, Ross i Caithness
- Diecezja Saint Andrews, Dunkeld i Dunblane

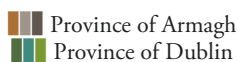
Mapa 5. Diecezje Szkockiego Kościoła Episkopalnego⁹.

⁹ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dioceses_of_the_Scottish_Episcopal_Church.png [dostęp: 23.08.2023].

4. KOŚCIÓŁ IRLANDII

Mapa 6. Diecezje Kościoła Irlandii¹⁰.

4.1. Prowincja Armagh

- **Diecezja Armagh**¹¹
- Diecezja Clogher
- Diecezja Connor

¹⁰ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dioceses_of_the_Church_of_Ireland.png [dostęp: 23.08.2023].

¹¹ Arcybiskup, Prymas Całej Irlandii.

- Diecezja Derry i Raphoe
- Diecezja Down i Dromore
- Diecezja Kilmore, Elphin i Ardagh

4.2. Prowincja Dublinia

- **Diecezja Dublinia**¹²
- Diecezja Cashel i Ossory
- Diecezja Cork, Cloyne i Ross
- Diecezja Tuam, Limerick i Killaloe
- Diecezja Meath i Kildare

II. KOŚCIÓŁ KATOLICKI (RZYMSKOKATOLICKI)

1. KONFERENCJA EPISKOPATU ANGLII I WALII

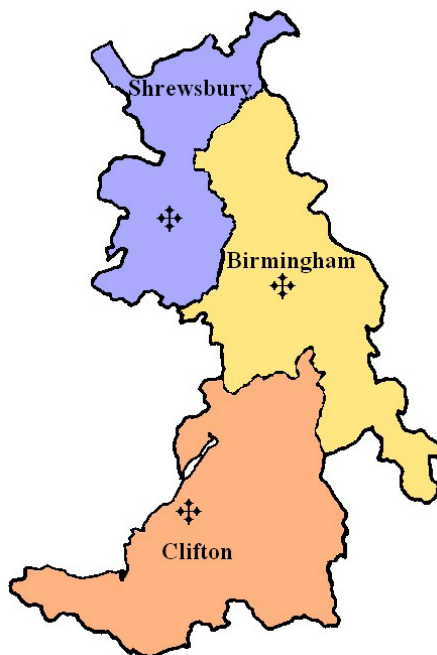
Mapa 7. Diecezje Anglii i Walii¹³.

¹² Arcybiskup, Prymas Irlandii.

¹³ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:English_and_Welsh_Catholic_Dioceses_Map.png [dostęp: 23.08.2023].

1.1. Metropolia Birmingham

- **Archidiecezja Birmingham**
- Diecezja Clifton
- Diecezja Shrewsbury

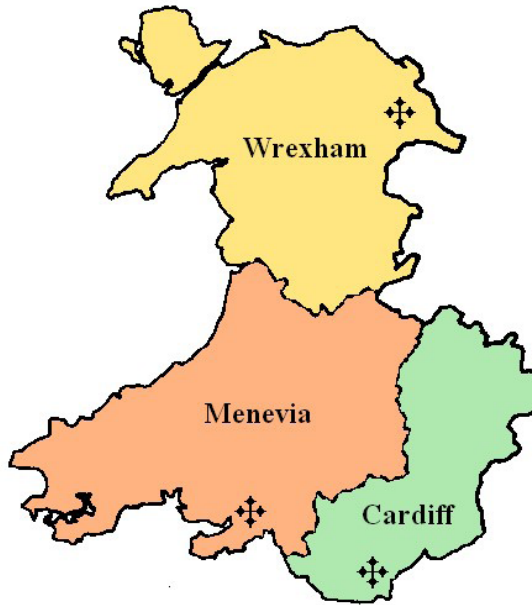

Mapa 8. Diecezje metropolii Birmingham¹⁴.

1.2. Metropolia Cardiff

- **Archidiecezja Cardiff**
- Diecezja Menevia
- Diecezja Wrexham

¹⁴ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Province_of_Birmingham.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 9. Diecezje metropolii Cardiff¹⁵.

1.3. Metropolia Liverpoolu

- **Archidiecezja Liverpoolu**
- Diecezja Hallam
- Diecezja Hexham i Newcastle
- Diecezja Lancaster
- Diecezja Leeds
- Diecezja Middlesbrough
- Diecezja Salford

1.4. Metropolia Southwark

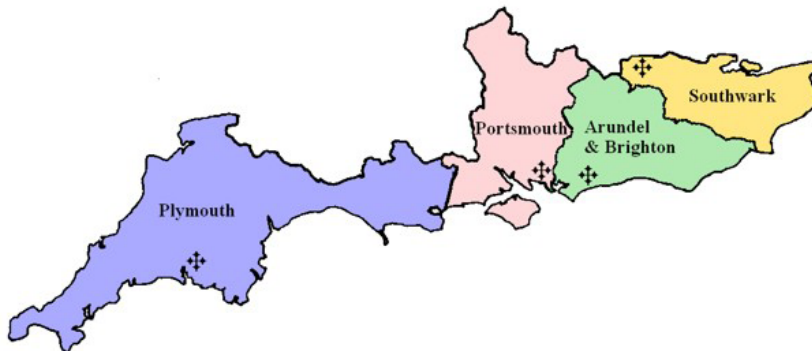
- **Archidiecezja Southwark**
- Diecezja Arundel and Brighton
- Diecezja Plymouth¹⁶
- Diecezja Portsmouth

¹⁵ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Province_of_Cardiff.png [dostęp: 23.08.2023].

¹⁶ Obejmuje także nieznaną na mapie Wyspy Normandzkie.

Mapa 10. Diecezje metropolii Liverpoolu¹⁷.

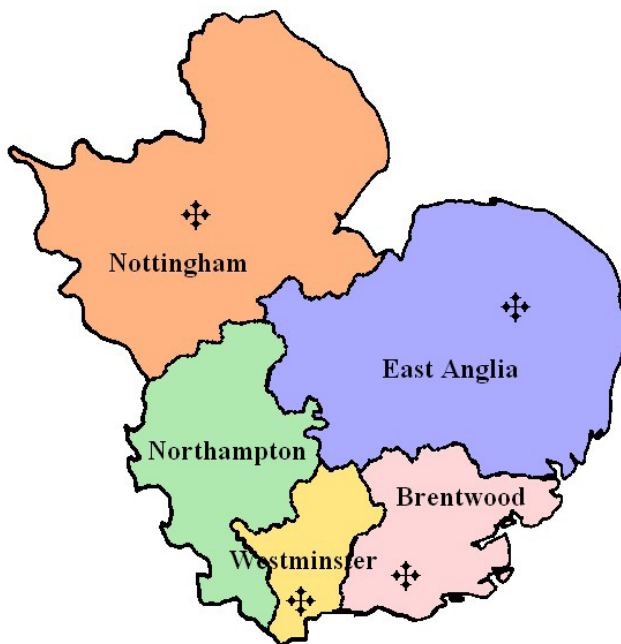
Mapa 11. Diecezje metropolii Southwark¹⁸.

¹⁷ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Province_of_Liverpool.png [dostęp: 23.08.2023].

¹⁸ Źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Catholic_dioceses_in_Great_Britain#/media/File:Province_of_Southwark.png [dostęp: 23.08.2023].

1.5. Metropolia Westminsterska

- **Archidiecezja westminsterska**¹⁹
- Diecezja Brentwood
- Diecezja wschodnioangielska
- Diecezja Northampton
- Diecezja Nottingham

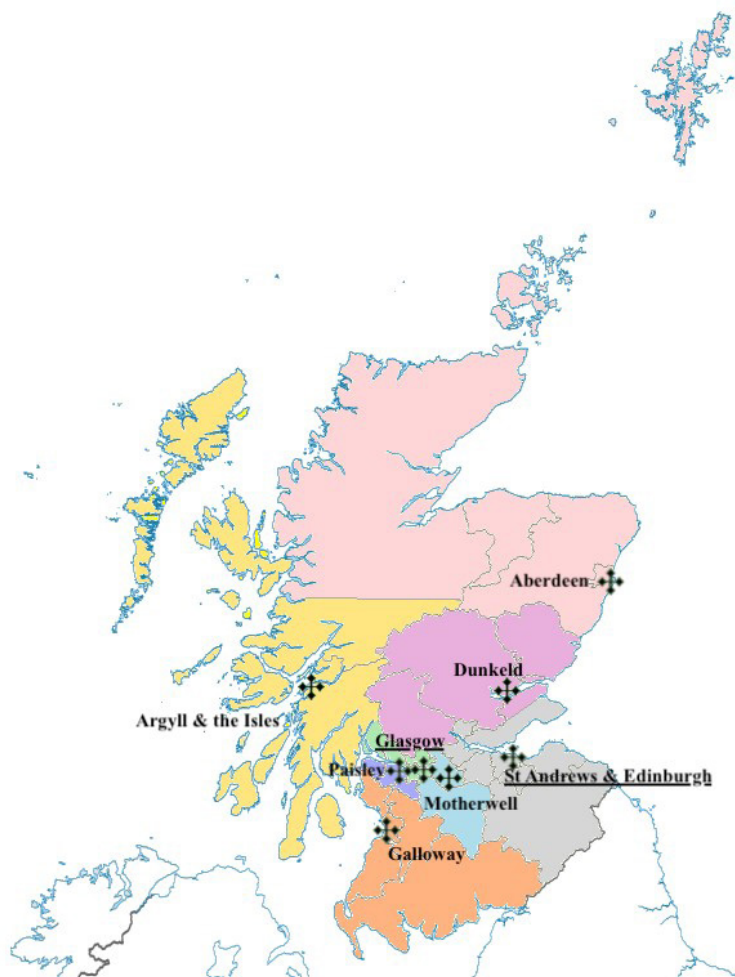

Mapa 12. Diecezje metropolii Westminsterskiej²⁰.

¹⁹ Prymas Anglii i Walii.

²⁰ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Province_of_Westminster.png [dostęp: 23.08.2023].

2. KONFERENCJA EPISKOPATU SZKOCJI

Mapa 13. Diecezje Szkocji²¹.

2.1. Metropolia Saint Andrews i Edynburga

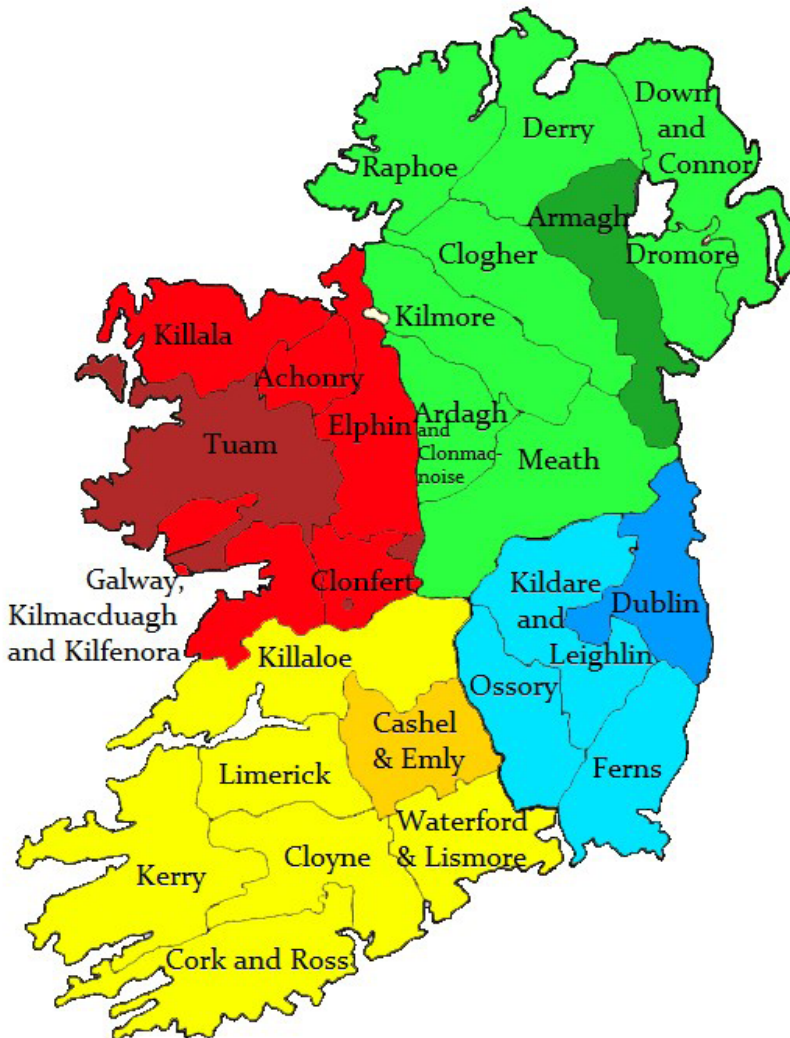
- **Archidiecezja Saint Andrews i Edynburga**
- Diecezja Aberdeen
- Diecezja Argyll i the Isles
- Diecezja Dunkeld
- Diecezja Galloway

²¹ Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Scottish_Catholic_Dioceses.png [dostęp: 23.08.2023].

2.2. Metropolia Glasgow

- Archidiecezja Glasgow
- Diecezja Motherwell
- Diecezja Paisley

3. KONFERENCJA EPISKOPATU IRLANDII

Mapa 14. Diecezje w Irlandii²².
Ciemniejszym kolorem zaznaczono archidiecezje.

²² Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Catholic_dioceses_of_Ireland_with_names.png [dostęp: 23.08.2023].

3.1. Metropolia Armagh

- **Archidiecezja Armagh**²³
- Diecezja Ardagh i Clonmacnoise
- Diecezja Clogher
- Diecezja Derry
- Diecezja Down-Connor
- Diecezja Dromore
- Diecezja Kilmore
- Diecezja Meath
- Diecezja Raphoe

3.2. Metropolia Cashel

- **Archidiecezja Cashel i Emly**
- Diecezja Cloyne
- Diecezja Cork i Ross
- Diecezja Kerry
- Diecezja Killaloe
- Diecezja Limerick
- Diecezja Waterford i Lismore

3.3. Metropolia dublińska

- **Archidiecezja dublińska**²⁴
- Diecezja Ferns
- Diecezja Kildare-Leighlin
- Diecezja Ossory

3.4. Metropolia Tuam

- Archidiecezja Tuam
- Diecezja Achonry
- Diecezja Clonfert
- Diecezja Elphin
- Diecezja Galway-Kilmacduagh
- Diecezja Killala

²³ Prymas Calej Irlandii.

²⁴ Prymas Irlandii.

BIBLIOGRAFIA

Opracowano na podstawie baz:

Anglican Communion, <https://www.anglicancommunion.org/> [dostęp: 23.08.2023].

Catholic-Hierarchy, <https://www.catholic-hierarchy.org/> [dostęp: 23.08.2023].

GCatholic, <http://www.gcatholic.org/> [dostęp: 23.08.2023].

The Anglican Domain, <http://anglican.org/> [dostęp: 23.08.2023].

Spis map:

Mapa 1. Diecezje Kościoła Anglii w Wielkiej Brytanii. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dioceses_of_Church_of_England.svg [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 2. Diecezja Gibraltaru w Europie z podziałem na archidiecezje. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Anglican_Diocese_in_Europe_map.svg [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 3. Diecezja Gibraltaru w Europie z podziałem na archidiecezje. <https://www.europe.anglican.org/sites/default/files/2023-10/019%20Diocese%20Map%20Landscape%20RGB.jpg> [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 4. Diecezje Kościoła Walii. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_Church-in-Wales.svg [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 5. Diecezje Szkockiego Kościoła Episkopalnego. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dioceses_of_the_Scottish_Episcopal_Church.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 6. Diecezje Kościoła Irlandii. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Dioceses_of_the_Church_of_Ireland.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 7. Diecezje Anglii i Walii. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:English_and_Welsh_Catholic_Dioceses_Map.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 8. Diecezje metropolii Birmingham. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Province_of_Birmingham.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 9. Diecezje metropolii Cardiff. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Province_of_Cardiff.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 10. Diecezje metropolii Liverpoolu. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Province_of_Liverpool.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 11. Diecezje metropolii Southwark. https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Catholic_dioceses_in_Great_Britain#/media/File:Province_of_Southwark.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 12. Diecezje metropolii Westminsterskiej. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Province_of_Westminster.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 13. Diecezje Szkocji. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Scottish_Catholic_Dioceses.png [dostęp: 23.08.2023].

Mapa 14. Diecezje w Irlandii. https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Catholic_dioceses_of_Ireland_with_names.png [dostęp: 23.08.2023].

DIOCESES OF THE ANGLICAN CHURCHES AND THE CATHOLIC CHURCH IN THE BRITISH ISLES

Abstract: This chapter presents the administrative division of the churches of the Anglican Communion in the British Isles, i.e. the Church of England, the Church of Wales, the Scottish Episcopal Church and the Church of Ireland. In addition, the text shows the administrative division of the Roman Catholic Church in the British Isles.

Keywords: United Kingdom, Anglicanism, Church of England, Church of Wales, Scottish Episcopal Church, Church of Ireland, Catholicism, Catholic Church, administrative division, ecclesiastical provinces, dioceses.